

נציבות תלונות הציבור על שופטים

לשכת הנציב אליעזר גולדברג
שופט בית המשפט העליון (בדימוס)

ג' אב, תש"ע
14 יולי, 2010

לכבוד
מר יורם שדה
רח' זכרון קדושים 3
תל-אביב יפו 68068

א.נ.,

הנדון: תלונות על התנהגותם של שישה שופטים המבוססות על ממצאי הספר "התחתונים"
סימוכין: מכתבך מיום 2.7.10

אנו מאשרים קבלת מכתבך שבסימוכין, בצירוף ספרך "התחתונים".

אין בידינו לקבל תלונות על בסיס ממצאים שעלינו לדלות מהספר.

אם ברצונך להגיש תלונה, עליך להבהיר בצורה תמציתית וממוקדת את מהות התלונה, על כל שופט בנפרד, לפי הטופס שבתוספת לתקנות נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ד-2003, שהעתק ממנו מצ"ב לנוחיותך.

אולם רואים אנו לציין כבר עתה, כי על-פי סעיף 18 (א) (1) לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002, לא יברר הנציב תלונה שהוגשה "לאחר שעברה שנה מיום המעשה שעליו נסבה התלונה או מהיום שעילת התלונה נודעה למתלונן, או מיום מתן פסק הדין בעניינו בהליך שאליו מתייחסת התלונה, לפי המאוחר", אלא אם כן מצא הנציב שקיימת סיבה מיוחדת המצדיקה את בירורה.

מאחר שעל-פי התרשמות ראשונית נראה, שפסקי הדין בעניינים המוזכרים בספרך ניתנו לפני הרבה מעבר לשנה, יהיה עליך להבהיר גם את "הסיבה המיוחדת", לדעתך, לבירור התלונה (אם תוגש כזאת על ידך) למרות חלוף הזמן.

בכבוד רב,

שמואל חמדני (שופט בדימוס)
סגן נציב תלונות הציבור על שופטים

מצ"ב: טופס תלונה

לכב'

נציב תלונות הציבור על שופטים

כבוד השופט אליעזר גולדברג

א.נ.

הנדון: תלונה על התנהגותה של השופטת שושנה אלמגור בתיק א 38175/03.הסיבות המיוחדות המצדיקות את בירור התלונה

בעקבות מכתבכם אלי מיום 14.7.10 ולאחר מחשבה נוספת החלטתי לוותר על כוונתי המקורית להתלונן על התנהגותם של שישה שופטים ולהגיש תלונה אחת בלבד. זאת משום שתכליתה העיקרית של פנייתי אליכם אינה להפנות את הביקורת הציבורית דווקא אל השופטים שנזכרו בספר, אלא לתרום לתיקונה של התופעה המצערת שנחשפה בו (ובהזדמנות זו גם לתיקונו של העוול האישי שנגרם לי). משום כך בחרתי להסתפק בתלונה אחת בלבד, המתייחסת לפרשה החמורה ביותר מכל אלה שתוארו בספר – התנהגותה של השופטת שושנה אלמגור בתיק א 38175/03. כפי שציננתם בצדק במכתבכם אלי, האירועים הקשורים לתלונתי זו התרחשו לפני יותר משנה, ומשום כך ברצוני להציג בפניכם את הסיבות המיוחדות המצדיקות לדעתי את בירור התלונה. אם תקבלו את טענותיי ותיאותו לקבל את תלונתי, אמלא את הטופס המצורף ואשלח אליכם בהקדם את התלונה עצמה.

* * *

א. הסוג המיוחד של התלונה:

במכתבי הקודם אליכם כתבתי שסוג ההתנהגות הלקויה שעליו בדעתי להתלונן הוא כתיבת פסקי דין בלי לקרוא תחילה את טענות הצדדים, והצגתי לכם את השאלה העקרונית האם תהיו מוכנים לברר תלונות מסוג זה. במילים אחרות, שאלתי אתכם האם גם אתם, כמוני, רואים בכך "ענין הנוגע להתנהגותו של שופט במסגרת מילוי תפקידו כשופט" הכלול בסמכותכם. מתשובתכם הסקתי מבין השיטין שאינכם פוסלים על הסף בירור תלונות מסוג זה, אף שליקויים מעין אלה הם עניין הניתן לערעור (ואף שבירור התלונות יחייב אתכם לחוות דעה על פסקי דין, גם אם בעקיפין).

אני מקווה שפירשתי נכון את תשובתכם. אך כדי שלא לשים בפיכם דברים שלא כתבתם במפורש ארשה לעצמי לומר את דעתי שלי בשאלה עקרונית זו. לתפיסתי, שופט הכותב פסק דין בלי לקרוא תחילה את טענות הצדדים אכן "אינו מתנהג כהלכה במסגרת מילוי תפקידו כשופט". יתרה מזו, עם כל הקושי שבדבר, ניתן אף לומר ששופט המתנהג כך מועל בתפקידו. קשה להעלות על הדעת התנהגות

חמורה מזו של שופט. הרי אין ספק שהכרת טענות הצדדים היא חובתו הבסיסית של השופט לבעלי הדין ותנאי בל יעבור לעשיית צדק. יתרה מזו, ברור לחלוטין שאמונו של הציבור במערכת המשפט מותנה בביטחונו הגמור של כל אזרח שבית המשפט יקרא את טענותיו בטרם יחרוץ את דינו.

עם זאת, אני יודע היטב שתלונות המאשימות שופטים באי קריאת התיק אינן מעשה שבשגרה. התבוננות בטופס התלונה ששלחתם לי מלמדת שהוא לא נועד לבירור סוג זה של תלונות. הטופס מבקש ממני לציין את התאריך, השעה והמקום של האירוע שעליו כוונתי להתלונן, וברור שהוא נועד לבירור תלונות על אירועים ספציפיים שהתרחשו בזמן ובמקום מוגדרים. לא קשה לראות שמנסחי הטופס ראו לנגד עיניהם בעיקר תלונות על התנהגות בלתי ראויה במוכנה הנקודתי של המילה, ולא תלונות על שופטים שלא מילאו את עצם חובתם הבסיסית כשופטים. אך נדמה לי שאם נציבות התלונות על שופטים אמורה לברר תלונות על אירועים ספציפיים, קל וחומר שהיא צריכה לברר תלונות על מקרים חמורים שבעתיים.

אכן, כולנו היינו רוצים להאמין שמקרים חמורים מסוג זה כמעט שאינם מתרחשים במערכת המשפט שלנו, ושאם הם בכל זאת קורים מדי פעם, הדבר בא בסופו של דבר על תיקונו בערכאות הערעור. אך למרבה הצער, ממצאי הספר מוכיחים לכאורה שמקרים מעין אלה אמנם קורים, ושערכאות הערעור אינן תמיד מתקנות את המעוות. מכל מקום, מנהל בתי המשפט, השופט משה גל, בחן את הדוגמאות המתוארות בספר במשך שלושה וחצי חודשים ולא עלה בידו להפריכן. אינני יודע מה שכיחותן של תופעות אלה, וכולנו מקווים כמובן שבמדובר במקרים יוצאי דופן. אך תהא שכיחותם של המקרים הללו אשר תהיה, ברור שמערכת המשפט חייבת להילחם בהם ולהוקיעם. בפרק האחרון של הספר ששלחתי לעיונכם אני מביע את חששי שמערכת המשפט שלנו אינה מסוגלת לעשות זאת ושיש ככל הנראה צורך בסוג כלשהו של מנגנון ביקורת חיצוני. אני מקווה שאינכם מסכימים עמי.

* * *

ב. התלונה על השופטת אלמגור:

בהנחה שהסוג המיוחד של התלונה אכן אינו מהווה מכשול, עדיין מוטלת עלי החובה לפרט את הסיבות המיוחדות המצדיקות את בירור תלונתי על השופטת אלמגור, אף שעברה למעלה משנה מיום סיומו של ההליך.

לכאורה, הייתי יכול לחסוך לעצמי משוכה נוספת זו אילו בחרתי להגיש תלונה נגד שופטים אחרים שהוזכרו במכתבי הראשון אליכם, שגם הם חרצו משפט בלי לקרוא תחילה את התיק. כל השופטים שהוזכרו במכתב זה ישבו בדין בשלושת המשפטים האחרונים שתוארו בספר, שהתייחסו לבית יצחק שדה ביפו. התיק שבו דנה השופטת שושנה אלמגור הוא היחיד מבין השלושה שהליכיו הסתיימו סופית לפני יותר משנה. בשני המקרים האחרים ההליכים הסופיים הסתיימו רק לאחר פרסום הספר, דהיינו בשנה האחרונה. אף על פי כן, בחרתי למקד את התלונה דווקא במקרה של השופטת שושנה

אלמגור שהוא החמור מכולם. הסיבות שבגינן בחרתי להתמקד במקרה זה ולא באחרים הן גם הסיבות המיוחדות המצדיקות לדעתי את בירור התלונה על אף פרק הזמן שחלף. אך בטרם אסביר את חומרתה המיוחדת של התלונה על השופטת אלמגור אקדים ואומר שהאיחור בהגשת התלונה אינו מעיד בשום פנים על השלמה ואפס מעשה. תחילה ראיתי חובה לעצמי למצות את הליכי הערעור בשתי הערכאות הגבוהות יותר (הליכים שהסתיימו במרץ 2008). לאחר הגשת הערעורים הקדשתי שנה תמימה לכתובת הספר ששלחתי אליכם, וכפי שכתבתי שם בעמ' 165, "לולא פסק דינה היחיד והמיוחד של השופטת אלמגור ספר זה לא היה בא לעולם". לאחר פרסום הספר פעלתי להגשתו לעיונו של מנהל בתי המשפט, שנמנע מלחוות את דעתו על המקרים הקונקרטיים אך אמר שאין ללמוד מהם על מערכת המשפט שלנו, דברים שאני רואה בהם הודאה ברורה בחומרתם של הממצאים. התחנה הבאה הייתה מבקר המדינה, והוא שהפנה אותי אליכם במכתבו אלי מיום 13 ביוני 2010 שצורף למכתבי הקודם אליכם.

* * *

מכל מקום, הסיבה העיקרית שבעטיה אני מבקש מכם לחוות את דעתכם על התנהגותה של שופטת השלום אלמגור בתיק א 38175/03 היא הנזק הציבורי והפרטי הרב הנגרם כל עוד אינכם עושים זאת. כאמור, אין מדובר באירוע ספציפי ונקודתי של התנהגות לקויה אלא בכתיבת פסק דין המבוסס על הנחות שגויות ומופרכות שאין להן כל אחיזה בתיק. התוצאה במקרה זה היא שורה של קביעות שיפוטיות חסרות שחר, המערערות את האמון במערכת המשפט וברבד גם פוגעות בשמי הטוב.

קביעתה השיפוטית האבסורדית והמזיקה ביותר של השופטת היא הקביעה שבמקום המכונה גן יצחק שדה ביפו לא היה כלל גן בימיו של יצחק שדה. אמירה תמוהה זו המנוגדת לעובדות ההיסטוריות הידועות והברורות עוררה תגובת מחאה חסרת תקדים שבוודאי לא הוסיפה כבוד רב למערכת המשפט שלנו. אני מצרף מודעה שהתפרסמה בידיעות אחרונות בחתימת עשרות אנשים ממקימי המדינה ובהם שמונה חתני פרס ישראל שכתבו בין השאר:

אם אכן שופטת קבעה שגן יצחק שדה ביפו לא הוקם על ידי יצחק שדה, זהו מסמך אבסורדי שהדעת אינה סובלת אותו. אנו בני הדור המכיר את העובדות ההיסטוריות מזכרונו, חשים פגועים והמומים. שום פלפול משפטי לא יוכל להצדיק מסמך המתיימר לתת תוקף של פסק דין לסילוף ההיסטוריה.

נדמה לי שהדברים מדברים בעד עצמם. קביעות תמוהות מסוג זה לא רק מערערות את האמון בבתי המשפט ואת הכבוד כלפיהם, אלא גם מקשות מאוד על שימור המורשת ההיסטורית. קביעה זו ושורה של קביעות דומות שנכללו בפסק דינה של השופטת אלמגור בתיק זה צוטטו פעמים רבות בעיתונות, תפסו מקום של קבע באינטרנט, ועוררו בלב אנשים רבים ספקות לגבי אמיתותו ההיסטורית של גן יצחק שדה. ולמרות שפסקי דין מאוחרים יותר בתיקים אחרים תיארו את העובדות ההיסטוריות כהווייתן (מצורפים עמוד מתוך פסק דין של בית המשפט המחוזי מיום 20.5.07 ועמוד מתוך פסק דין

של בית המשפט העליון (מיום 25.4.10), פסק דינה של השופטת אלמגור עדיין מצוטט שוב ושוב והספקות מסרבים להעלם. אין צריך לומר שספקות אלה, הנשמעים גם מפי מבקרים בבית יצחק שדה, מקשים מאוד על מאמצי להנציח את מורשתו של אבי.

* * *

אך כפי שכבר ציינתי לעיל, קביעותיה חסרות השחר של השופטת, המנוגדות לטענותיהם העובדתיות של שני הצדדים גם יחד בתיק שבו דנה, מהוות גם פגיעה מתמשכת ובלתי מוצדקת בשמי הטוב, פגיעה שרק חוות דעת ברורה וחד-משמעית של גוף מטעם מערכת המשפט יכולה אולי לתקנה. השופטת האשימה אותי ללא כל בסיס עובדתי במעשים המהווים ניצול ציני של זכרו של אבי לשם השתלטות על שטחי ציבור, וכאמור, דברים קשים אלה פורסמו וממשיכים להתפרסם בתפוצה רבה בעיתונות ובאינטרנט. יתרה מזו, הנתבעים בתיק זה, שהשופטת פסקה לזכותם, ממשיכים לצטט את פסק דינה של השופטת שוב ושוב כדי לפגוע בי ולהוציא את דיבתי רעה בחסות מערכת המשפט. הם הגישו את פסק הדין כמה פעמים לשופטים אחרים שדנו בענייני, וממשיכים לשלוח אותם לגורמים שונים הקשורים להנצחת זכרו של יצחק שדה.

אך בכך לא די, כדי להמשיך לפגוע בי ולמרר את חיי הם השתמשו בציטוטים מפסק הדין כדי להסית כנגדי שכן חדש שהתיישב לאחרונה ברחוב מגוריי, אדם בלתי יציב בנפשו שפיתח כלפיי שנאה יוקדת ואינו בוחל גם במעשי בריונות ואלימות. אני שולח לכם מכתב ששכן חדש זה הפיץ לא מכבר בשכונת מגוריי, המצטט את דברי השופטת אלמגור המאשימים אותי בניצול ציני של זכר אבי כדי להשתלט על שטחי ציבור, ודיסק וידיאו שצולם בחודש מאי השנה שבו נראה אותו שכן מוסת משליך בפתח ביתי ערימת ענפים כרותים ומשתולל עם רכבו על המדרכה בחזית ביתי בכוונה ברורה לעקור את אבני השפה.

לא נותר לי אלא לחזור על האמור בעמ' 228 בספרי: "פסק דין יכול להיות כלי נשק מסוכן למדי. על כן רצוי מאוד שעל כס המשפט לא יישבו אנשים שאצבעם קלה על ההדק".

* * *

בגוף התלונה שברצוני להגיש אנסה להראות שקביעותיה חסרות השחר של השופטת, הגורמות נזק מתמשך למורשת יצחק שדה ולי אישית, מנוגדות לטענות שני הצדדים בתיק, והן אכן תוצאה ישירה של אי קריאת החומר. לפיכך, אבקש מכם שלא לפסול את תלונתי על הסף ולאפשר לי להציג בפניכם את החומר המוכיח את טענותיי, אף שחלפה למעלה משנה מסיום ההליכים בתיק זה.

בכבוד רב

יורם שדה

רח' זכרון קדושים 3

תל-אביב יפו 68068

נציבות תלונות הציבור על שופטים

לשכת הנציב אליעזר גולדברג
שופט בית המשפט העליון (בדימוס)

ל' אב, תש"ע
10 אוגוסט, 2010
מספרנו: 10/564/י/שלום תל אביב
אישי-סודי-למכתב בלבד

לכבוד
מר יורם שדה
רחוב זכרון קדושים 3
תל אביב - יפו

א.נ.,

הנדון: מכתבך שהתקבל כלשכתנו ביום 8.8.10
בענין כב' השופטת שושנה אלמגור מבית משפט השלום תל אביב
בתיק א 38175/03

רק לאחר קבלת תלונה ובה פירוט העובדות אליהן היא מתייחסת, בידינו להחליט אם
יש מקום לבירורה.

ככבוד רב,

אילן רויטר, עו"ד
ממונה בכיר (בתי המשפט ובתי הדין)
נציבות תלונות הציבור על שופטים

010020_44399_1.doc